

JUSTITISMINISTERIET

Udlændingeafdelingen

Folketinget
Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik
Christiansborg
1240 København K

Dato: 7. april 2014
Kontor: Udlændingekontoret
Sagsbeh: ASP
Sagsnr.: 2014-0032-1130
Dok.: 1112869

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 279 (Alm. del), som Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik har stillet til justitsministeren den 31. januar 2014. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra medlem af Folketinget Martin Henriksen (DF).

Karen Hækkerup

/

Merete Milo

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 279 (Alm. del) fra Folketingets Udvalg for Udlændinge og Integrationspolitik:

”Hvornår og under hvilke omstændigheder kan en EU/EØS-borger, der modtager kontanthjælp i Danmark, hjemsendes til det land, hvori vedkommende er statsborger?”

Svar:

Justitsministeriet har forstået spørgsmålet således, at der spørges til, i hvilke tilfælde modtagelse af kontanthjælp kan medføre, at en EU/EØS-borgers opholdsret her i landet ophører.

Opholdsdirektivet (direktiv 2004/38) regulerer EU-statsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område. Opholdsdirektivet er implementeret i dansk ret med bekendtgørelse nr. 474 af 12. maj 2011 om ophold i Danmark for udlændinge, der er omfattet af Den Europæiske Unions regler (EU-opholds-bekendtgørelsen). En EØS-statsborger og en schweizisk statsborger side-stilles i bekendtgørelsen med en EU-statsborger, jf. § 1, stk. 2.

Det følger af opholdsdirektivet, at EU-statsborgere har ret til at opholde sig i et andet EU-land i indtil tre måneder uden andre betingelser end kravet om at være i besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas. Endvidere har EU-statsborgere, der indrejser i et andet EU-land for at søge beskæftigelse, ret til ophold som arbejdssøgende i indtil seks måneder (og herefter så længe de kan dokumentere, at de søger arbejde og har reelle muligheder for ansættelse). Efter opholdsdirektivet har den nævnte gruppe ikke ret til sociale ydelser under opholdet i værtsmedlemsstaten. I overensstemmelse hermed er det fastsat i § 12 a i lov om aktiv socialpolitik, at personer med en sådan opholdsret alene kan få hjælp i forbindelse med hjemrejse.

EU-statsborgere, der er arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende i et andet EU-land, har efter opholdsdirektivet ret til ophold i mere end tre måneder.

Opholdsdirektivet indeholder endvidere bestemmelser om, i hvilke tilfælde en EU-statsborger, der ikke længere er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, bevarer sin status som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i EU-retlig forstand. Det gælder bl.a., hvis EU-statsborgeren er uforskyldt arbejdsløs efter at have haft lønnet beskæftigel-

se i mere end et år, og dette er behørigt konstateret, og vedkommende til-melder sig arbejdsformidlingen som arbejdssøgende. Hvis en EU-statsborger bevarer sin status som arbejdstager eller selvstændig erhvervs-drivende, påvirkes opholdsretten ikke af, om der modtages sociale ydelser.

Efter opholdsdirektivets artikel 7 har også EU-statsborgere, der ikke er økonomisk aktive, men som råder over tilstrækkelige midler til at forsørge sig selv og eventuelle familiemedlemmer, således at opholdet ikke bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale system, ret til ophold i mere end tre måneder. Det gælder f.eks. studerende og pensionister.

Det følger af EU-Domstolens praksis, at artikel 7 skal fortolkes i lyset af direktivets præambel således, at retten til ophold på mere end tre måneder er betinget af, at EU-borgeren ikke udgør en urimelig byrde for det sociale system (se f.eks. sag C-140/12, Brey, præmis 72).

Det følger endvidere af EU-Domstolens praksis, at en førstegangshenvendelse med henblik på at modtage en social ydelse ikke automatisk indebærer, at en EU-statsborger efter EU-retten kan anses for at udgøre en urime-lig byrde for værtslandets sociale system med den følge, at den pågælden-de herved fortaber sin opholdsret (se sag C-184/99, Grzelczyk, præmis 43). Det beror således på en konkret vurdering, om en sådan EU-statsborger, der modtager et beløb i kontanthjælp, udgør en urimelig byrde for det sociale system. Der kan ved vurderingen heraf bl.a. lægges vægt på, om der er tale om midlertidige vanskeligheder, opholdets varighed, EU-borgerens personlige forhold og størrelsen af den ydede støtte. Hvis det må lægges til grund, at EU-borgeren udgør en urimelig byrde, skal der træffes afgørelse om, hvorvidt opholdsgrundlaget bibeholdes. Ved vurderingen heraf indgår bl.a. tilknytningen til hjemlandet og til Danmark. Hvis ikke opholdsgrundlaget bibeholdes, skal den pågældende udrejse.

Det følger af udlændingelovens § 30, stk. 1, at en udlænding, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, skal udrejse. Det fremgår endvidere af udlændingelovens § 30, stk. 2, at hvis udlændingen ikke udrejser frivilligt, drager politiet omsorg for udrejsen.